

Tutu **ti'ví təPablo kuá'an nda'a təTito**

TəPablo ti'ví ra tq'on yó'o ña chindeé ra təTito

¹ Yi'i, təPablo, təa tə kísa chiño nqo Ndios kúu i, təapóstol tə ti'ví Jesucristo kúu i. Sákuiso chiño ra yi'i ña chindeé i njivi na nákaxin Ndios kundikon ña'a, xq'a ña vq'a kandixa na Jesucristo. Ta sáná'a i nayó'o ña kundaq ini na yu kúu ña ndixa ndaq, chi ña ndixa ndaq yó'o kúu ña kándixa yó Jesucristo ta ndíkon yó yichí ra.

² Ta mii yó, njivi na kándixa Jesucristo, ndáti yó ta ndáa ini yó ndí ndixa kutak yó xí'in Ndios ndi'i saá kívi ña vaxi. Ndáa ini yó saá chi kuiya xina'a, tá tə'án kq kixá'a koo kívi nqo ñoyívi, Ndios nijk'ān ra chítóni ra ndixa kutak yó xí'in ra. Ta Ndios kúu təa tə ndaq lo'o on vasa ká'an tq'on vatá. ³ Ta vitin kixaa kívi ña chítóni Ndios ña kundaq ini njivi tq'on ra. Ta saá Ndios, Təa tə Sákaku mii yó, sákuiso chiño ra yi'i ña kq'an ndoso i tq'on ra nqo njivi. ⁴ Ta tí'ví i tutu yó'o xaq ña nda'a yó'ó təTito, chi ndatán yóo sa'ya mii i saá yóo ún nqo i, chi xí'in ña ndino'o ini mii yó kándixa yó Jesucristo. Ta vitin kóni i ndí Ndios Yívá yó xí'in Jesucristo tə xá'nda chiño nqo yó, ná ke'é ra ñavq'a xí'in ún, ná kundá'ví ini ra koni ra yó'ó, ta ná taxi ra ña koo vq'a ini ún. Saá ná koo.

*Xí'in tq'on yó'o təPablo ká'an ra
ndá chiño xíni nqo yó kasa ndivi təTito*

⁵ Kiví kee i noq'ó nqaní isla Creta ña nixino nduu takuií mjni, ta sakuiso chiño i yó'ó, ña kasa ndivi ún chiño ña kúmaní. Saá chi nika'an i xí'in ún ndí ñii ñii ñoo kaxin ún taa naxikuq'a na kándixa Jesucristo, ta nayó'o kuu natqa na nakuiso kasa chiño ña chindeé na natá'an na na kándixa Jesucristo. ⁶ Ta ñii ñii taa tñaxikuq'a yó'o xíní ñó'ó kuu ra taa tñandaq, taa taa kánoo va'a to'on xaq'a noq'ó njivi. Ta ñii ñii tayó'o xíní ñó'ó kukomí ra ñii lqá kuiti ñásí'i mji ra, ta sa'ya ra xíní ñó'ó kuu na njivi na kándixa Jesucristo, ta nasq'ya ra yó'o xíní ñó'ó kuu na njivi na kánoo va'a to'on xaq'a, ta saá tuku xíní ñó'ó kuu na na on vása toon ní ini noq'ó njivi. ⁷ Ñii ñii taa tñaxikuq'a yó'o taa ndiso chiño xí'in natá'an na kúu njivi na kándixa Jesucristo, taxikuq'a yó'o kúu taa sakuiso chiño Ndios, chi Ndios xa tñaxi ra ndayí nda'a ra ña kasa ndivi ra ndi'i chiño ña kóni Ndios. Ta ñii ñii taa ndiso chiño yó'o xíní ñó'ó kuu ra taa tñandaq, taa va'a vivii tákü noq'ó njivi. On vá'a kuu ra taa taa ñaq'a ní ini, ni on vá'a kuu ra taa taa kama ní sáa'ini, ta ni on vá'a kuu ra taa taa xí'i ní, ni on vá'a kuu ra taa taa káni tá'an xí'in njivi, ni on vá'a kuu ra taa taa sándá'ví njivi án ké'é ra inkä ña on vá'a xaq'a ña kukomí ra sñ'ún. ⁸ Ta víkä tayó'o xíní ñó'ó kuu ra taa taa va'a náki'in njivi na kíxaq ve'e ra. Ta xíní ñó'ó kuu ra taa taa ndixa kúsij iini xíní ña ndixa va'a, ta taa yó'o xíní ñó'ó kuu ra taa taa si'na kani síní yu kuu ña va'a ke'é ra, ta saá kasa ndivi ra ña xíní ñó'ó ká. Ta xíní ñó'ó kuu ra taa tñandaq, taa taa tákü ndatán kóni Ndios. Ta xíní ñó'ó kuu ra taa taa násita xí'in mji noq'ó ña on vá'a. ⁹ Xíní ñó'ó kuu ra taa taa kándixa ndino'o ini to'on Ndios, ndatán yó'o to'on ña saná'a yó

ra. Ta saá kuchiño ra saná'a ra inkä nívi ña kúu tó'on ndaqä, ta xí'in tó'on yó'o táxi ra ña inkä nívi na tå'án koo yu'ú xí'in tó'on Ndios ña kúchiño na kundaqä ini na ndí ñandaqä kúu ña sáná'a ra.

10 Chi yóo kuqä ní nívi na toon ní ini, na qn xjin konj sq'o tó'on va'a, ta ká'än na tó'on vatá ña qn vásá ndáya'ví, ta sándá'ví na kuqä nívi xí'in tó'on yó'o. Kuqä ní nívi yó'o ká'än ndí Ndios qn naki'in ra nívi na qn vásá kísa ndivi costumbre ña nañí circuncisión.* **11** Ta nanívi yó'o, qn taxi ún ña saná'a kä na, chi tó'on ña qn vásá sáná'a na sáka ña sinj kuqä ní nívi na xinj sq'o tó'on ña qn vásá yó'o, ta ñii kj'vá saá sáka ña sinj nave'e nayó'o, ñaqkán qn vásá kúchiño kä kundaqä va'a ini na yu kúu ña ndixa ndaqä. Ta nívi na sáná'a ña qn vásá yó'o ké'é na saá xä'ä ña kuiti kóni na sj'ún.

12 Nii tåprofeta, tåñoo Creta kúu ra, nïkä'än ra xä'ä nañoo mji ra, káchí ra saá: "Mji yó nañoo Creta, ndi'i saá kivj kúu yó nívi na vatá ní, ta yóo yó ndatán yóo kitj tíyukú. Vará nívi na xúxán ní kúu yó, ta ndi'i saá kivj xíxi ná'ná ní yó ta xáxi ná'ná ní yó ñä'a, ta ndä lo'o qn vásá násita xí'in mji yó", káchí tåCreta xä'ä nañoo mji ra.

13 Ta ndixa tó'on yó'o ña nïkä'än tåCreta xä'ä nañoo mji ra kúu ñandaqä. Ta ñaqkán yó'ó tåTito, xínj ñó'ó kä'än ún ndato'on ún xí'in nañoo Creta ndí xínj ñó'ó sandakoo na ña qn vásá ke'é na, ta xínj ñó'ó sakuá'á na ke'é na ñavä'a. Chi tó'on ña ndato'on ún xí'in na chindeé ña na ña ndeeé

* **1:10** Costumbre najudío ña nañí "circuncisión" kúu ña xá'nda na lo'o ñij sinj ñatee tålo'o. Ké'é na saá xä'ä ña taxi na ra nda'a Ndios.

ką kandixa na Jesucristo ta vą'a ką kundikon na yichı̄ ra. ¹⁴ Ta xí'in tō'on ña ndaq yó'o chindeé ún na ña on kandixa ką na cuento ña ndasaá kuiti káku s̄inj n̄ivi najudío, ta chindeé ún na ña on chikaq s̄o'o ką na tō'on ña xá'nda chiño n̄ivi na kúu na on x̄in kandixa tō'on ña ndaq.

¹⁵ N̄ivi na ndixa kándixa Jesucristo, na ndii ini kúu na, ta x̄a'q̄ ñayó'o xínj na ndí ndi'i ña táxi Ndios, ña vą'a kúu ña. Ta n̄ivi na on vā'a na on x̄in kandixa Jesucristo, ndaq n̄ii ñq̄'a kúu ña vą'a noq̄ nayó'o. Saá chi on vásá ndii yóo nímä na noq̄ Ndios, ta ni on vásá kúchiño na nakoni na yu kúu ña vą'a, án yu kúu ña on vā'a ké'é na. ¹⁶ N̄ivi na on vā'a ini yó'o káchí na ndí xínj na Ndios, ta ña on vā'a ké'é na, ñayó'o sáná'a ndí on vásá xínj na Ndios. Toon ní ini n̄ivi na on vā'a yó'o, ta inką n̄ivi on x̄in na koni na nayó'o x̄a'q̄ ña on vā'a ké'é na. Ta n̄ivi na on vā'a yó'o, ndaq n̄ii ñava'a on kúchiño na kasa ndivi na noq̄ Ndios.

2

Ndáto'on tāPablo xí'in tāTito ndí xínj ñó'ó saná'a ra ñandaq

¹ Ta m̄ii yó'ó, ñani yó tāTito, xínj ñó'ó saná'a ún n̄ivi ndasaá kuiti ñandaq x̄a'q̄ yichı̄ Jesucristo ña kándixa yó. ² Ta natqa naxikuq̄'a ñani yó xínj ñó'ó kuu na n̄ivi na si'na kani s̄inj yu kúu ñavq̄'a xínj ñó'ó ke'é na, ta saá ké'é na ña xínj ñó'ó ką. Ta xínj ñó'ó kuu na n̄ivi na tō'ó ini, n̄ivi na kánóo vā'a tō'on x̄a'a. Ta xínj ñó'ó kuu na n̄ivi na vā'a násita xí'in m̄ii noq̄ ña on vā'a. Xínj ñó'ó kuu na n̄ivi na ndino'o ini kándixa Jesucristo, ta vivíi

kuaq'an na yichi ra. Ta xini ñó'ó kuu na njivi na ndixa kí'vi ini xini ndi'i inkä njivi, ta xini ñó'ó kuu na njivi na kúndeeé noqo ndi'i ña xó'ví na, ta on vása sándakoo na yichi Jesucristo. ³ Ta saá tuku saná'a ún náñaa'q náxikuq'a ná kúu náki'vá yó. Ta ndato'on ún xí'in ná ndí xini ñó'ó koo to'ó ini ná, ta vivii kutakü ná ndatán tákü njivi na ndixa kándixa Ndios, ta on kuu ná náñaa'q ná ká'an to'on visi xaq'a inkä njivi, ni on kuu ná náñaa'q ná xí'in ní. Chi náñaa'q xikua'q náki'vá yó xini ñó'ó saná'a ná yu kúu ña vq'a. ⁴ Ta xini ñó'ó saná'a ná inkä kí'vá yó nákuáchí ndasaá vq'a kuki'vi ini náyó'o koni ná yiq ná xí'in sq'ya ná. ⁵ Ta xini ñó'ó saná'a ná nákuáchí yó'o ndasaá si'na kani sinqi ná yu kúu ña vq'a ke'é ná, ta saá kasa ndivi ná ñavaq'a yó'o, ta xí'in ñayó'o nasita xí'in miji ná noqo ña on vá'a. Ta nákuáchí kí'vá yó xini ñó'ó kuu ná náñaa'q ná vq'a kisa ndivi chiño ve'e mji ná, ta xini ñó'ó kuu ná náñaa'q ná xí'in ñato'ó ini ke'é ndi'i ñavaq'a ña kóni yiq ná. Saá chi xini ñó'ó vivii kutakü náyó'o, ña on taxi ná ka'an njivi to'on on vá'a xaq'a to'on Ndios.

⁶ Ta saá tuku ka'an ún xí'in natqa kuáchí ñani yó, ña si'na kani sinqi na yu kúu ñavaq'a xini ñó'ó ke'é na, ta saá ná ke'é na ñavaq'a yó'o, ta xí'in ñayó'o nasita xí'in miji na noqo ña on vá'a. ⁷ Ta miji ún, ñani yó tqTito, xini ñó'ó vivii kutakü ún yichi Jesucristo, ta xí'in ñayó'o saná'a ún natqa kuáchí ñani yó ndasaá xini ñó'ó vivii kutakü na. Kíví sáná'a ún natqa kuáchí ñani yó, xí'in ña ndino'o ní ini ún ta xí'in ñato'ó ní ini ún ka'an ún to'on ña ndaq xí'in na, ta ña tákü ún xini ñó'ó ñii kuu ña xí'in to'on ña ká'an ún xí'in náyó'o.

8 Kä'qan ún tó'on ña ndixa ndaqá xí'in ndi'i nayó'o, xä'qá ña qn kuchiño naní'i njivi kä'qan na tó'on qn vá'a xä'qá ña sáná'a ún. Ta saá njivi na qn vása yoo yu'ú xí'in ún, kuka'an noq ndi'i nayó'o, chi qn kuchiño naní'i na ndaq nii tó'on vatá ña taxi kä'qan na ña qn vá'a xä'qá mii yó, na kándixa Jesucristo.

9 Ta ndato'on ún xí'in nañani yó ta xí'in náki'vá yó na kúu naesclavo na kísa chiño noq napatrón na, ta kä'qan ún xí'in na ndí xíni ñó'ó kasa ndivi na ndi'i chiño vā'a ña kóni napatrón na, ta xíni ñó'ó chikaa na ndee ña sakusij na ini napatrón na. Ta qn vá'a kuu na njivi na ndákuijn tó'on qn vá'a noq napatrón na. **10** Ndato'on ún xí'in na kísa chiño yó'o ña qn kasa kui'ná na ñakuíká ña kómí napatrón na, ta ndixa xí'in ñato'ó xíni ñó'ó ke'é na ndi'i chiño. Ta saá xí'in chiño vā'a ké'é na, ñayó'o táxi ña ndí inkä njivi kasa tó'ó na ña livi sáná'a tó'on Ndios, Täa tå Sakaku mii yó.

11 Ndios xa sáná'a ra mii yó ndí tåa tå vā'a ní ini kúu ra. Saá chi ndixa ke'é ra ñava'a ní xí'in ndi'i njivi ñoyívi yó'o xä'qá ña kuchiño ra sakaku ra na noq ndee ña qn vá'a. **12** Ta ñava'a yó'o ña ke'é Ndios xí'in yó sáná'a ña mii yó ndí xíni ñó'ó sandakoo yó yichi qn vá'a, ta xíni ñó'ó sandakoo yó ña qn vá'a ña kúsij ini njivi ñoyívi yó'o na qn vása ndíkqen Ndios. Ta sáná'a ña mii yó ndí xíni ñó'ó si'na kani sini yó yu kúu ña vā'a ke'é yó, ta saá kasa ndivi yó ñava'a yó'o, ta xí'in ñayó'o nasita xí'in mii yó noq ndi'i ña qn vá'a. Ta xíni ñó'ó kuu yó njivi nandaq, njivi na kutakü ñoyívi yó'o ndatán kóni Ndios. **13** Xíni ñó'ó kutakü yó saá, chi ndixa ndáa ini yó ta ndáti yó ña tondaq

kiv̄i ká'no ña ndikó Jesucristo ñoyívi yó'o. Ta xíni yó ndí Jesucristo kúu m̄ii Ndios táká'no noq̄ yó, ta kúu ra T̄a t̄a Sak̄aku m̄ii yó. Ta ndikó ra ñoyívi yó'o xí'in ndi'i ñav̄a'a ña livi ña yé'e. ¹⁴ Jesucristo yó'o t̄axi xí'in m̄ii ra ña n̄ixi'i ra x̄a'a yó, ta ke'é ra saá x̄a'a ña sak̄aku ra m̄ii yó noq̄ ndi'i ndee ña q̄n vá'a. Ta kísa ká'no ini ra x̄a'a kuachi yó, ña ndundii yó ta nduu yó nañoo ra, ta saá xí'in ndi'i ñasij ini yó taxi xí'in m̄ii yó ke'é yó ñav̄a'a.

¹⁵ Ñani yó t̄a Tito, v̄a'a saná'a ún ndi'i t̄o'on yó'o noq̄ n̄ivi. Ta kómí ún ndayí k̄a'an ún xí'in na ndí xíni ñó'ó chikaq̄ na ndee ña v̄a'a ko'q̄n na yichi Jesucristo. Ta k̄a'an ún xí'in na ña sandakoo na ña q̄n vá'a ké'é na. Ta yó'ó, q̄n ke'é ún nda ñii ña q̄n vá'a ña taxi ña xaa noq̄ n̄ivi yó'ó.

3

*To'on yó'o ká'an
ndasaá xíni ñó'ó kutaku n̄ivi na kándixa Jesucristo*

¹ Sanaká'án ún nañani yó xí'in náki'va yó na kándixa Jesucristo ndí xíni ñó'ó kasa ndivi na ndi'i ñav̄a'a ña xá'nda chiño nagobierno xí'in ink̄a naná'no noq̄ na. Xíni ñó'ó chikaq̄ so'o na, ta koo ti'va na ña ke'é na ndi'i saá noq̄ chiño v̄a'a. ² Ndato'on ún xí'in na ña q̄n k̄a'an na ña q̄n vá'a x̄a'a nda ñii n̄ivi, ni q̄n kuu na n̄ivi na ndukú kani tá'an xí'in ink̄a n̄ivi. Xíni ñó'ó kuu na n̄ivi na ká'no ní ini, ta xíni ñó'ó t̄o'o ní kutaku na xí'in ndi'i n̄ivi.

³ Kuiya x̄iná'a tá q̄n t̄a'án k̄a kandixa yó Jesucristo, saá kí'ví ní x̄itaku m̄ii yó, toon ní n̄ixiyo ini yó saá, na nda ñó'ó noq̄ Ndios x̄ikuu

yó, ta ke'é yó ndi'i noq ña qn vá'a ña kutoo ní yikí kqñu mjj yó, chi ña qn vá'a xíkuu ña xq'nda chiño noq yó. Xítakü yó xí'in ña sáq ní ini yó xini yó inkä njivi, ta kísa kuínj ini yó xini yó inkä njivi. Ta kuá'q ní njivi nj-xiin na kusij ini na koni na mjj yó, ta ni mjj yó nj-xiin yó kusij ini yó koni yó nayó'o. Vará saá xítakü yó kuiyä xinq'á, ⁴ ta Ndios, Taa taa Sákaku mjj yó, sáná'a ra mjj yó ndí ndixa taa vq'a ní ini kúu ra, ta ndixa kí'vi ní ini ra xini ra ndi'i njivi, ⁵ chi xq'a ña ká'no ini mjj ra kúu ña sakaku ra mjj yó. Ta nda lo'o qn siví xq'a ña chiño vq'a ke'é yó kúu ña sakaku Ndios mjj yó. Ta xí'in ndee Nímä Ndios, nakata ra ini yó ta saá ndqo ndi'i kuächi xíndiso yó, ta saá ndq u yó njivi xqá, na ndii noq Ndios. ⁶ Xq'a ña kísa ndivi Jesucristo, Taa taa Sákaku mjj yó, Ndios sání'i ra Nímä ra mjj yó ña sakutú ña ini yó ta kutakü ña ini yó ndi'i saá kívi. ⁷ Xq'a ña ká'no ini Ndios, ke'é ra ñava'a yó'o xí'in mjj yó ña ndq u yó njivi na ndii na qn koó kq'kuächi kómí noq ra. Ta saá ndq u yó sa'ya ndino'o ra, ta kúu yó njivi na ndáti ta ndixa ndáa ini yó ndí Ndios taxi ra ña kutakü yó xí'in ra ndi'i saá kívi ña vaxi.

⁸ To'on yó'o ña xa njka'qan j xí'in ún taa Tito kúu ñandqa, ta kónij ña qn sandakoo ún sáná'a ún tq'on yó'o nañani yó xí'in náki'vá yó na kándixa Jesucristo. Saá chi nayó'o xini ño'ó kasa ndivi na ndi'i chiño vq'a. Ta ña ke'é na saá kúu ñava'a xq'a ndi'i njivi, ta kúu ña ña ndáya'ví ní noq ndi'i njivi. ⁹ Ta qn taxi xí'in mjj ún kj'vi ún kani tá'an ún, án nqá ún xí'in njivi xq'a ña qn vasa ndáya'ví, ni qn vá'a kj'vi ún noq káni tá'an njivi, án náa na xq'a yu kúu xij síkuá na, án xq'a ndayí

Ndios ña njitaa t_aMoisés, chi ndaq mān_i kúu ña kani tá'an na án nq_a na x_a'q_a ndi'i ñayó'o, ta ndaq lo'o qn vása ndáya'ví ke'é na saá.

¹⁰ Tá yóo nañani yó án náki'v_a yó na káni tá'an ta nát_a'v_i tá'an na, ta xíni ñó'ó k_a'q_a ún xí'in nayó'o ndaq ov_i yichi ña qn ke'é na saá. Tá qn xiin na chikaq_a so'o na ña ká'an ún xí'in na, t_a sandakoo ún ña kútá'an ún xí'in na. ¹¹ Chi xíni ún nayó'o kúu njivi na qn xiin konj_i so'o k_a to'on v_a'a, chi njivi na xa njitiví ini kúu na. Saá chi ña qn vá'a k_e'é njivi yó'o sáná'a ndí njivi na ndiso kuachi noq_a Ndios kúu na.

TaPablo ndukú ra noq_a t_aTito ña kasa ndivi tayó'o ñii chiño

¹² Xáni sinij_i ti'ví_i t_aArtemas án t_aTíquico x_aq_a ra noq_a yóo ún, ta k_iv_i x_aq_a ñii tayó'o, chikaq_a ún ndee ña k_o'q_a ún ndaq ñoo Nicópolis ña nakutá'an ún xí'in_i, chi chikaq_a ini_i k_o'q_a i koo_i ñoo Nicópolis unj_i y_oo vixin kuiy_a yó'o.

¹³ Ndúkúj_i ñav_a'a noq_a ún ña chindeé ún nañani yó t_aApolos xí'in t_aZenas. Ta t_aZenas yó'o kúu t_ata kís_a chiño ndákuijn x_a'q_a njivi noq_a najuez. Taxi ún ndi'i ña xíni ñó'ó nda'q_a nañani yó yó'o, ña kuchiño kee na k_o'q_a na, ña qn kumān_i ndaq ñii ñq_a'a nda'q_a na noq_a kuq_a'q_a na. ¹⁴ Ta saná'a ún ndi'i njivi na kándixa Jesucristo na ndoo xí'in ún ña sakuá'a na kasa ndivi na ñav_a'a, ta chindeé na taxi na ña xíni ñó'ó njivi nda'q_a na. Ta ña k_e'é na saá saná'a ndí ndixa kúu na njivi na ndáya'ví noq_a ink_a njivi xí'in noq_a Ndios.

To'on sondí'í njitaa t_aPablo kua'an ña nda'q_a t_aTito

15 Ndi'i nañani yó xí'in náki'və yó na ndóo xí'in j chíndeeé na yó'ó. Ta ñii kí'va saá chin-deé ún ndi'i nañani yó xí'in náki'və yó na ndóo xí'in ún. Saá chi nañani yó xí'in náki'və yó na ndóo xí'in ún kí'vi ní ini na xíni na ndi'i, chi nívi na kándixa Jesucristo kúu yó. Ná ke'é Ndios ñavə'a ní xí'in ndi'i ndó. Saá ná koo.

**Alacatlatzala Mixtec New Testament
Mixtec, Alacatlatzala: Alacatlatzala Mixtec New
Testament (New Testament+)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Alacatlatzala

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

a74bfb3f-bd55-5ab9-983e-8d19de48c198